ፌዴራል ሲቪል ሰርቪስ ኮሚሽን

Federal Civil Service Commission

የመንግስት ተሿሚዎች የቀን ውሎ አበል ክፍያ አፈፃፀም መመሪያ ቁጥር 1109/2018

መስከረም 2018 ዓ/ም

አዲስ አበባ

መግቢያ

በሥራ ላይ ያለው የመንግስት ተሿሚዎች የቀን የውሎ አበል ተመን በስራ ላይ ከዋለ ከአሥራ ሁለት ዓመታት በላይ ያስቆጠረ በመሆኑ፣

በአሁኑ ወቅት በክልሎች፣ በዞንና በወረዳ ከተሞች የሚገኙ ሆቴሎች ከሚያስከፍሉት የምግብና የመኝታ ዋጋ ጋር ሊመጣጠን ባለመቻሉ፣

ለመስክ ሥራ በሚወጡ ተሿሚዎች ላይ ከፍተኛ የወጪ ጫና በማሳደር በመስክ ስራ ውጤታማነት ላይ አሉታዊ ተጽዕኖ ከማሳረፉም በላይ የሥራ ተነሳሽነትን በመቀነስ ለቅሬታና አቤቱታ ምክንያት በመሆኑ፣

በፌዴራል የመንግስት ሰራተኞች አዋጅ ቁጥር 1353/2017 አንቀጽ 12 ንዑስ አንቀጽ (4) የፌዴራል ሲቪል ሰርቪስ ኮሚሽን የአበል ዓይነቶችንና ክፍያዎችን እያጠና ለሚኒስትሮች ምክር ቤት ያቀርባል፣ ሲፈቀድም አፈፃፀማቸውን ይከታተላል በሚል በመደንገጉ፣

ኮሚሽኑ በፌዴራል መንግስት ሰራተኞች አዋጅ ቁጥር 1353/2017 አንቀጽ 156(2) መሠረት ይህን መመሪያ አውጥቷል፡፡

ክፍል አንድ

ጠቅላላ

1. አጭር ርዕስ

ይህ መመሪያ "የመንግስት ተሿሚዎች የሀገር ውስጥ የቀን ውሎ ክፍያ ማስፈፀሚያ መመሪያ ቁጥር 1109/2018" ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

2. ትርጓሜ

የቃሉ አግባብ ሌላ ትርጓሜ የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ መመሪያ ውስጥ፡-

1) **"አዋጅ"** ማለት የፌዴራል መንግስት ሰራተኞች አዋጅ ቁጥር 1353/2017 ሲሆን በአዋጁ የተሰጡ ትርጓሜዎች ለዚህም መመሪያ ተፈጻሚ ይሆናሉ፡፡
2) **"ደንብ"** ማለት የሲቪል ሰርቪስ ኮሚሽን አደረጃጀት፣ ሥልጣንና ተግባር ለመወሰን የወጣው የሚኒስትሮች ም/ቤት ደንብ ቁጥር 502/2014 ነው፡፡
3) **"ኮሚሽን"** ማለት በኢትዮጵያ ፌደራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ የአስፈፃሚ አካላትን ተግባርና ሃላፊነት ለመወሰን በወጣው አዋጅ ቁጥር 1263/2014 አንቀፅ 42 ንዑስ አንቀፅ (1) መሰረት የተቋቋመው የፌዴራል ሲቪል ሰርቪስ ኮሚሽን ነው፡፡
4) **"የቀን ውሎ አበል"** ማለት አንድ የመንግሥት ተሿሚ በአገር ውስጥ ከመደበኛ የሥራ ቦታ ውጭ ወደ ሆነ ሌላ የሥራ ቦታ ለሥራ ጉዳይ ሄዶ በዕለቱ ለመመለስ ሳይችል ሲቀር ለ24 ሰዓት ለሚያስፈልገው የምግብ እና የመኝታ ወጪ የሚከፈል አበል ነው፡፡
5) **"የውሎ ገብ አበል"** ማለት አንድ የመንግሥት ተሿሚ ከመደበኛ የሥራ ቦታው ውጪ ወደ ሆነ ሌላ የሥራ ቦታ ሄዶ ዕለቱን የሚመለስ ከሆነ ለምግብ ለሚያስፈልገው ወጪ የሚከፈል አበል ነው።
6) **በዚህ መመሪያ ውስጥ፡-**

በፌዴራል ደረጃ:

1) **የበላይ ሀላፊዎች** በሚለው ስር የሚካተቱት ምክትል ጠ/ሚኒስቴር፣ ሚኒስትሮች፣ የህዝብ ተወካዮችና የፌዴሬሽን ምክር ቤት አፈ-ጉባኤዎችና ም/አፈጉባኤዎች፣ ፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ፕሬዘዳንትና ም/ፕሬዘዳንት፣ ሚኒስትር ዴኤታዎች፣ በሚኒስትርና ሚኒስትር ዴኤታ ማዕረግ ያሉ ተሿሚዎች፣ ኮሚሽነርና ም/ኮሚሽነሮች እና በነዚህ ደረጃ የተሾሙ ባለስልጣናት፤

2) **ከፍተኛ ሀላፊዎች** በሚለው ስር የሚካተቱት በፌዴራል ደረጃ ያሉ ኤጀንሲዎች፣ ባለሥልጣኖችና ኢንስቲትዩቶች ዋና ዳይሬክተሮችና ም/ዋና ዳይሬክተሮች፣ የጽ/ቤት ሃለፊዎችና ም/ሀላፊዎች፣ የፌዴራል ህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት አባላት፣ የፌዴሬሽን ምክር ቤት አባላት፣ የዩኒቨርሲቲ ፕሬዘዳንቶችና ም/ፕሬዘዳንቶች ፣ አምባሳደሮች፣ እና በነዚህ ደረጃ የተሾሙ ባለስልጣናት፣

በክልሎች ደረጃ

1) **የበላይ ሀላፊዎች** በሚለው ስር የሚካተቱት የክልል ር/መስተዳድርና ምክትል ር/መስተዳድር (ፕሬዘዳንትና ም/ፕሬዘዳንት) የክልል ምክር ቤት አፈ-ጉባኤዎችና ም/አፈጉባኤዎች፣ የክልል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ፕሬዘዳንትና ም/ፕሬዘዳንት፣ የክልል መስተዳድር የካቢኔ አባላት፣ የአዲስ አበባና ድሬደዋ ከተማ እስተዳደር ከንቲባና ም/ከንቲባዎች፣ የአዲስ አበባና ድሬደዋ ከተማ አስተዳደር የካቢኔ አባላት፣ የዞን ዋና አስተዳዳሪዎች እና በነዚህ ደረጃ የተሾሙ ባለስልጣናት፤

2) **ከፍተኛ ሀላፊዎች** በሚለው ስር የሚካተቱት የክልል ቢሮ ምክትል ሀላዎች፣ የአዲስ አበባና ድሬደዋ ከተማ አስተዳደር የቢሮ ምክትል ሀላዎች፣ በክልል ደረጃ ያሉ ኤጀንሲዎች፣ ባለሥልጣኖችና ኢንስቲትዩቶች ዋና ዳይሬክተሮችና ም/ዋና ዳይሬክተሮች፣ በክልል ደረጃ የጽ/ቤት ሃለፊዎችና ም/ሀላፊዎች፣ የዞን ምክትል አስተዳዳሪዎች፣ የአዲስ አበባና ድሬደዋ ከተማ አስተዳደር ስራ አስኪያጆች እና በነዚህ ደረጃ የተሾሙ ባለስልጣናት፤

3) **የክልል ምክር ቤት አባላት** በሚለው ስር የሚካተቱት የክልሎች የምክር ቤት አባላት፣ የብሄረሰብ ዞኖች ምክር ቤት አባላት ናቸው፡፡(የክልል ምክብር ቤት አባላት አንድ)፤

4) **የወረዳ ምክር ቤት አባላት** በሚለው ስር የሚካተቱት በክልሎች ያሉ የወረዳ የምክር ቤት አባላት እና የልዩ ወረዳ ምክር ቤት አባላት (የክልል ምክር ቤት አባለት ሁለት)፤

5) **መካከለኛ ኃላፊዎች** በሚለው ስር የሚካተቱት የዞን መምሪያ ሀላፊዎችና ም/ሀላፊዎች፣ የወረዳ አስተዳደሪና ም/አስተዳዳሪዎች፣ ወረዳ ጽ/ቤት ሀላፊዎችና ም/ሀላፊዎች፣ በክልሎች የከተማ አስተዳደር በሆኑ ከተሞች ወርሃዊ ደመወዝ ያላቸው የቀበሌ አመራሮች እና በነዚህ ደረጃ የተሾሙ የስራ ኃላፊዎች፣

6) **ሌሎች** በሚለው ስር የሚካተቱት ደመወዝ የማይከፈላቸው የቀበሌ ተሿሚዎች፣ የመንግስት ተቀጣሪና ተሿሚ ያልሆኑ ግለሰቦች፣ ደመወዝ የማይከፈላቸው የቀበሌ

አመራሮች አርሶአደሮች፣ ነጋዴዎች፣ የከተማ ነዋሪዎች፣ ተማሪዎች እና ተመሳሳይ የሆኑ ግለሰቦች ናቸው፡፡

3. ዓላማ

የመንግስት ተሿሚዎች የቀን የውሎ አበል ከወቅቱ የገበያ ዋጋ አንጻር ወጪን ለመሸፈን ያላስቻለ በመሆኑና ከፌዴራልና ከክልል የመንግስት ተቋማት አበሉ እንዲሻሻል ተደጋጋሚ ጥያቄ በማቅረባቸው ምክንያት የቀን የውሎ አበል ተመኑን ለማሻሻል በማስፈለጉ ነው፡፡

4. የተፈጻሚነት ወሰን

ይህ መመሪያ በፌዴራልና በክልል እስከ ቀበሌ አስተዳደር እርከን ድረስ የሚገኙ የመንግስት ተሿሚዎች የሚሸፍን ይሆናል ፡፡

5. የጾታ አገላለጽ

በዚህ የአፈጻጸም መመሪያ ላይ በወንድ ጾታ የተገለጸው ሴትንም ይጨምራል፡፡

ክፍል ሁለት

የቀን ውሎ አበል ክፍያ አፈጻጸም

6. የቀን ዉሎ አበል አተማመንና አከፋፈል

1. የተሿሚዎችና የህዝብ ተመራጮች የቀን ውሎ አበል ተመን የተመሠረተው ከሙሉ የአንድ ቀን የውሎ አበል ተመን ውስጥ 10% ለቁርስ፣ 25% ለምሣ፣ 25% ለእራትና እና 40% ለአልጋ በመመደብ ነው፡፡ በዚህ ስሌት መሰረት ተሿሚዎች እና የህዝብ ተመራጮች የምግብ አበላቸው ወይም 60% የተባለዉ በየሰንጠረዡ የተቀመጠዉ የሚከፈላቸዉ ሲሆን የአልጋ ወጪያቸው እንደ ምድባቸው በደረሰኝ ወይም በቁርጥ የሚከፈል ይሆናል።
2. የተሿሚዎች የቀን ውሎ አበል ተሿሚው ከመደበኛው ሥራ ቦታው ውጭ ለሥራ ጉዳይ ሂዶ ዕለቱን ካልተመለሰ በስራ ላይ ለሚቆይባቸው ቀናት ለቁርስ፣ ለምሳ፣ ለእራትና ለመኝታ ባረፈባቸው ቦታዎች ላይ ለክልል ከተማ፣ ለዞን ከተማ፣ ለወረዳና ማዘጋጃ ቤት በቦታው ላይ ተመስርቶ የተጠናው ውሎ አበል ለእያንዳንዱ ቀን፡ የሚከፈል ይሆናል

ሀ) ለክልል ዋና ከተማ የተመደበው ከታች በሠንጠረዥ 1 የተመለከተው፣

ሠንጠረዥ 1፡ ለክልል ዋና ከተሞች እና የከተማ መስተዳድሮች የቀን ውሎ አበል ክፍያ የአበል መጠን

ተ.ቁ	ክልል	ለበላይ ኃላፊዎች	ለከፍተኛ ኃላፊዎች	ለምክር ቤት አባላት		ለመካከለኛ ኃላፊዎች	ሌሎች
				I	II		
1	አማራ	1242	1035	1617	1365	እንደ ደመወዛቸው መጠን በተሻሻለው የመንግስት ሰራተኞች የቀን ውሎ አበል መጠን መሰረት ይከፈላል	1204
2	አዳማ ከተማ	1296	1071	1607	1386		1236
3	ደቡብ ኢትዮጵያ	1269	1062	1670	1418		1257
4	አዲስ አበባ	1359	1035	2534	1922		1638
5	ሲዳማ	1269	1062	1670	1418		1257
6	ቤንሻንጉል	900	774	1456	1285		1148
7	ጋምቤላ	1017	810	1467	1285		1145
8	ሐረር	1098	927	1628	1425		1278
9	ሱማሌ	1071	927	1414	1236		1099
10	አፋር	1035	963	1446	1264		1103
11	ደቡብ ምዕራብ ኢትዮጵያ	1269	1062	1670	1418		1257
12	ድሬ ዳዋ	1233	972	1628	1428		1285
13	ትግራይ	1170	927	1638	1383		1218
14	ማዕከላዊ ኢትዮጵያ	1269	1062	1670	1418		1257

ለ) ለዞን ዋና ከተማ በየክልሉ ለዞን ዋና ከተሞች የተመደበው ከታች በሠንጠረዥ 2 የተመለከተው፤

ሠንጠረዥ 2፡ ለዞን ከተሞች የቀን ውሎ አበል ክፍያ መጠን

ተ.ቁ	ክልል	ለበላይ ኃላፊዎች	ለከፍተኛ ኃላፊዎች	ለምክር ቤት አባላት		ለመካከለኛ ኃላፊዎች	ሌሎች
				I	II		
1	አማራ	1058	783	1432	1145	እንደ ደመወዛቸው መጠን በተሻሻለው የመንግስት ሰራተኞች የቀን ውሎ አበል መጠን መሰረት ይከፈላል	970
2	ኦሮሚያ	1017	765	1407	1218		1078
3	ደቡብ ኢትዮጵያ	729	639	1341	1138		991
4	አዲስ አበባ			-	-		-
5	ሲዳማ	729	639	1341	1138		991
6	ቤንሻንጉል ጉሙዝ	639	549	1281	1089		945
7	ጋምቤላ	720	621	1355	1131		977
8	ሀረሪ		0	0	0		-
9	ሶማሌ	666	585	1323	1078		917
10	አፋር	990	756	1348	1127		991
11	ደቡብ ምዕራብ ኢትዮጵያ	666	576	1341	1138		991
12	ድሬ ዳዋ	-		-	-		-
13	ትግራይ	918	576	1460	1155		977
14	ማዕከላዊ ኢትዮጵያ	729	639	1341	1138		991

ሐ) የወረዳ ከተሞች፣ የማዘጋጃ ቤት ከተሞች እና የገጠር ቀበሌ የአበል መጠን በሠንጠረዥ 3 የተመለከተው ይከፈላል።

ሠንጠረዥ 3፡ የወረዳ ከተሞች፣ የማዘጋጃ ቤት ከተሞች እና የገጠር ቀበሌ የአበል መጠን

ተ.ቁ	ክልል	ለበላይ ኃላፊዎች	ለከፍተኛ ኃላፊዎች	የምክር ቤት አባላት		ለመካከለኛ ኃላፊዎች	ሌሎች
				I	II		
1	አማራ	608	608	1190	1022	እንደ ደመወዛቸው መጠን በተሻሻለው የመንግስት ሰራተኞች የቀን ውሎ አበል መጠን መሰረት ይከፈላል	889
2	ኦሮሚያ	616	616	1271	1054		907
3	ደቡብ ኢትዮጵያ	616	616	1187	1008		872
4	አዲስ አበባ						
5	ሲዳማ	616	616	1187	1008		872
6	ቤንሻንጉል ጉሙዝ	540	540	1061	931		809
7	ጋምቤላ	508	508	1148	959		819
8	ሀረሪ						
9	ሶማሌ	450	450	1131	963		830
10	አፋር	608	608	1236	1026		879
11	ደቡብ ምዕራብ ኢትዮጵያ	616	616	1187	1008		872
12	ድሬ ዳዋ						
13	ትግራይ	587	587	1250	1176		935
14	ማዕከላዊ ኢትዮጵያ	616	616	1187	1008		872

3. በፌዴራል ሆነ በክልሎች **የበላይ እና ከፍተኛ ኃላፊ** በሚል ትርጓሜ ወስጥ ለተካተቱት ብቻ የመንግስት ተሿሚዎቹ እስከ 4 ኮከብ ደረጃ ባለው ሆቴል የመኝታ ወጪ በሚቀርበው ደረሰኝ መሠረት ይሸፈናል።
4. በፌዴራል ሆነ በክልሎች **የበላይ ኃላፊ** በሚል ትርጓሜ ወስጥ ለተካተቱት ብቻ የመንግስት ተሿሚዎቹ ጋር ልዩ ጥበቃዎችና ሹፌር አብረዋቸው የሚጓዙ በመሆኑና ለበላይ ኃላፊዎቹ የቅርብ ክትትልና ድጋፍ በማድረግ ከበላይ ኃላፊዎቹ ተለይተው መንቀሳቀስ ስለማይችሉ እነዚህ አካላት የቀን የምግብ አበል በደመወዛቸው መጠን በተሻሻለው በመንግስት ሠራተኞች የቀን ውሎ አበል

መሠረት ከውሎ አበል መጠኑ ለምግብ የተተመነውን 60 በመቶ እየተከፈላቸው የመኝታ ወጪያቸው ግን የበላይ ኃላፊዎቹ በሚያርፉበት ሆቴል የባለ አንድ አልጋ ክፍል የመኝታ ወጪ በሚቀርበው ደረሰኝ መሠረት እንዲሸፈን ይደረጋል።

5. **"ለመካከለኛ አመራሮች"** በደመወዝ ስኬላቸው መሰረት የመንግስት ሠራተኛውን የቀን ውሎ አበል መጠን ይከፈላቸዋል።
6. **"ለክልል ምክር ቤት አባላት"** እና **"ሌሎች"** በሚለው ስር ለተመደቡ ተሿሚዎችና የህዝብ ተመራጮች ደግሞ የመንግስት ሠራተኛውን የቀን ውሎ አበል መጠን እንዲያገኙ ተወስኗል። በዚህም **መሠረት "ለክልልና ለዞን ምክር ቤት አባላት"** ለመንግስት ሠራተኞች የተፈቀደው የደረጃ ሶስት የቀን ውሎ አበል፣ **"ለወረዳ ምክር ቤት አባላት"** ለመንግስት ሠራተኞች የተፈቀደውን የደረጃ ሁለት የቀን ውሎ እና **"ሌሎች"** ለሚለው ምድብ ስር ለሚገኙት ደግሞ የደረጃ አንድ ምድብ የሠራተኞች የአበል መጠን የሚከፈል ይሆናል፡፡
7. ለምክርቤት አባላት፣ ለመካከለኛ አመራሮች እና "ሌሎች" ምድብ ላይ ላሉ ወደ ገጠር ቀበሌ ለስራ ሲሰማሩ ያለ ልዩነት 200 ብር እንዲከፈል ተወስኗል፡፡
8. አንዳንድ የክልል ከተሞች እና የዞን ከተሞች የወረዳ ከተማ መቀመጫዎች ሆነው የሚያገለግሉ በመሆኑ ለክልሉ ወይም ለዞን ከተማው የተመደበው የቀን ውሎ አበል ተመን ለወረዳ ከተማው ጭምር የሚያገለግል ይሆናል፡፡
9. የደቡብ ኢትዮጵያ፣ የማእከላዊ ኢትዮጵያ፣ የደቡብ ምእራብ ኢትዮጵያ ክልሎች የብዝሀ ከተማ መርህ የሚከተሉ ስለሆነ የክልል ዋና ከተማ ቢሮዎች ያሉባቸዉ ከተሞች ተወስደዉ ለልክሎቹ ዋና ከተማ የተወሰነዉ የአበል መጠን ተፈፃሚ ይሆናል፡፡
9. አዲስ የክልል/ዞን/ወረዳ/ከተማ ሲሰየም ወይም ሲከፈት የክልል መንግሥታት ለሲቪል ሰርቪስ ኮሚሽን የማሳወቅ ኃላፊነት አለባቸው፡፡

7. የአየር ጠባይ አበል ወደ ሚከፈልበት የሥራ ቦታ ለሚላክ ተሿሚ የሚከፈል የቀን ውሎ አበል

አንድ የመንግስት ተሿሚ ለሥራ ጉዳይ የአየር ጠባይ አበል ወደሚከፈልበት የሥራ ቦታ ሲሄድ፣

ሀ/ በአንደኛ ደረጃ የተመደበ ማለትም የደመወዙ 40% የአየር ጠባይ አበል የሚከፈልበት የሥራ ቦታ ከሆነ የውሎ አበሉ 40%፣

ለ/ በሁለተኛ ደረጃ የተመደበ ማለትም የደመወዙ 30% የአየር ጠባይ አበል የሚከፈልበት የሥራ ቦታ ከሆነ የውሎ አበሉ 30%፣

ሐ/ ሦስተኛ ደረጃ የተመደበ ማለትም የደመወዙ 20% የአየር ጠባይ አበል የሚከፈልበት የሥራ ቦታ ከሆነ የውሎ አበሉ 20% በተጨማሪ ታክሎ ይከፈለዋል፡፡

ክፍል ሦስት

ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

8. ስለተሻሩ መመሪያዎች

ከዚህ ቀደም በነሐሴ 24 ቀን 2005 ዓ.ም በደብዳቤ ቁጥር ሲሰሚ/ሚጼ3/127/05 እና በየካቲት 01 ቀን 2008 ዓ.ም በደብዳቤ ቁጥር ፐ.ሰ.ሚ ጠ30/ጠ13/1052 ተላልፈው በሥራ ላይ ያሉት የመንግስት ተሿሚዎች የቀን ውሎ አበል አፈጻጸም መመሪያዎች በዚህ መመሪያ ተሽረዋል፡፡

9. መመሪያውን ስለማሻሻል

ይህ መመሪያው እንደ አስፈላጊነቱ በየጊዜው በኮሚሽኑ እየታየ በጥናት ላይ ተመስርቶ ለሚኒስትሮች ምክር ቤት በማቅረብ ሊሻሻል ይችላል፡፡

10. መመሪያው የሚፀናበት ጊዜ

ይህ መመሪያ በፌዴራል ሲቪል ሰርቪስ ኮሚሽን ጸድቆ በፍትህ ሚኒስቴር ከተመዘገበና በተቋሙ ድረገጽ ከተጫነበት ቀን ጀምሮ ተፈጻሚ ይሆናል፡፡

አዲስ አበባ፣ መስከረም 2018

መኩሪያ ኃይሌ (ዶ/ር)
የሲቪል ሰርቪስ ኮሚሽን ኮሚሽነር